

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Praze** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Plzni**, jehož dalšími účastníky jsou účastníci řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 146/2013, ve věci žaloby proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 10. 11. 2011, čj. ČTÚ-79 154/2011-603: žalobkyně **T-Mobile Czech Republic a. s.**, se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4, zastoupená JUDr. Petrem Hromkem, Ph. D., advokátem se sídlem Vinohradská 30, Praha 2, a žalovaný **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 146/2013, proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 10. 11. 2011, čj. ČTÚ-79 154/2011-603, **je s o u d ve správním soudnictví.**

O d ů v o d ň ě n í :

Návrhem doručeným dne 13. 11. 2013 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Městský soud v Praze, rozhodující ve věcech správního soudnictví, domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona o některých kompetenčních sporech, který vznikl mezi ním a Krajským soudem v Plzni, rozhodujícím v občanském soudním řízení, ve věci žaloby proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 10. 11. 2011, čj. ČTÚ-79 154/2011-603. *(Pozn.: Oba soudy zmiňovaly různá data, kdy mělo být rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu vydáno, a to 10. 11. 2011, 18. 11. 2011 a 21. 11. 2011. Uvedené rozhodnutí totiž obsahuje pouze razítko s datem vypravení rozhodnutí, kterým je 21. 11. 2011. Zvláštní senát pro rozhodnutí kompetenčního sporu nepotřeboval toto datum přesně zjišťovat. Vycházel z data nejčastěji zmiňovaného soudy a rovněž uváděného v žalobě, tj. 10. 11. 2011. Otázku data vydání rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu si vyjasní soud, jenž je tímto rozhodnutím zvláštního senátu určen jako příslušný ve věci rozhodnout.)*

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Český telekomunikační úřad vydal dne 9. 11. 2009 rozhodnutí, jímž vyhověl námitce proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny za veřejně dostupnou službu elektronických komunikací v řízení, jehož účastníky byli O. H. jako navrhovatel, zastoupený svou matkou, a T-Mobile Czech Republic a. s. jako odpůrkyně. Český telekomunikační úřad uvedl, že navrhovatel nebyl povinen platit žádné faktury týkající se telefonních stanic vybraných telefonních čísel a odpůrkyně byla povinna uhradit navrhovateli náhradu nákladů řízení.

Na základě rozkladu předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu vydal dne 28. 5. 2010 rozhodnutí, kterým zrušil rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu a věc úřadu vrátil k novému projednání. Upozornil na vady plné moci zmocněnkyně navrhovatele a uvedl, že bez dalšího došetření nemůže být věc vedena jako řízení o námitce proti vyřízení reklamace, protože z návrhu není zřejmé, zda byla reklamace vůbec uplatněna, kdy a proti jakému vyúčtování. Měl za to, že v dalším řízení je nutné věc došetřit, resp. dle dispozice navrhovatele vést řízení dle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „spr. ř.“) o určení, zda smluvní vztah vznikl.

Český telekomunikační úřad vyzval navrhovatele k upřesnění původního návrhu na zahájení řízení. Návrh posoudil jako návrh na určení právního vztahu. Rozhodnutím ze dne 27. 5. 2011 vydaným v řízení podle § 142 spr. ř. o určení platnosti vzniku smluvního vztahu mezi navrhovatelem a odpůrkyní určil, že smluvní vztah je neplatný. Odpůrkyni uložil nahradit navrhovateli náhradu nákladů řízení. Toto rozhodnutí napadla odpůrkyně opět rozkladem.

Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu vydal dne 10. 11. 2011 rozhodnutí napadené nyní žalobou, která vedla ke vzniku kompetenčního sporu. Výrokem I. tohoto rozhodnutí zrušil rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu a řízení zastavil, výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Předseda Rady z § 142 spr. ř. dovedl, že správní orgán může o návrhu na určení právního vztahu meritorně rozhodnout jen tehdy, je-li zde naléhavý právní zájem na takovém určení a nelze-li otázku vzniku smluvního vztahu řešit v rámci jiného správního řízení (např. v řízení o námitce proti vyřízení reklamace, v řízení ve věci sporu o zaplacení dlužné částky). Uvedl, že řízení o námitce proti vyřízení reklamace již nepřichází v úvahu z důvodu uplynutí prekluzivních lhůt. Otázku platnosti vzniku smluvního vztahu je však možné posoudit v řízení ve věci sporu o zaplacení dlužné částky na návrh poskytovatele služeb. Dále zhodnotil, že k uzavření smlouvy mezi navrhovatelem a odpůrkyní došlo a navrhovateli se nepodařilo prokázat, že by byl při uzavírání smlouvy uveden v omyl. V případném sporu o zaplacení dlužné částky se tak bude řešit otázka, k čemu se navrhovatel podpisem smlouvy zavázal a zda byly smluvní pokuty účtované odpůrkyní sjednány v souladu s platnou právní úpravou. Předseda Rady tedy dospěl k závěru, že úřad nesprávně procesně postupoval, když o návrhu meritorně rozhodl, přestože byly „*zcela nepochybně*“ splněny podmínky pro postup podle § 66 odst. 1 písm. c) spr. ř., tj. zastavení řízení pro neodstranění podstatných vad žádosti, které brání pokračování v řízení.

Odpůrkyně (dále jen „žalobkyně“) se žalobou podanou u Okresního soudu Plzeň - sever domáhala, aby soud věc znovu v plné jurisdikci projednal a rozhodl tak, že zruší rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 27. 5. 2011, řízení zastaví a rozhodne o povinnosti navrhovatele zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před správním orgánem druhého stupně a před soudem. Tímto rozhodnutím měl soud zároveň nahradit rozhodnutí správního orgánu druhého stupně.

Okresní soud Plzeň – sever rozsudkem ze dne 14. 12. 2012, čj. 4 C 25/2012 - 48, žalobu zamítl.

Žalobkyně proti tomuto rozsudku podala odvolání. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 29. 4. 2013, čj. 10 Co 130/2013 - 42 zrušil rozsudek okresního soudu, řízení zastavil a žalobkyni poučil o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví u věcně a místně příslušného soudu, za nějž označil Krajský soud v Plzni. V odůvodnění přitom pouze odkázal na § 104b odst. 1 a 2 o. s. ř.

Žalobkyně dle poučení podala správní žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Touto žalobou napadla pouze výrok II. rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, tj. výrok

o nákladech řízení. Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 31. 7. 2013, čj. 30 A 44/2013 - 20 postoupil žalobu k vyřízení Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

Městský soud v návrhu předloženém zvláštnímu senátu uvedl, že žaloba směřuje proti výroku o nákladech správního řízení, v němž se jednalo o určení právního vztahu. Konkrétně se ve správním řízení rozhodovalo o tom, zda byly účastnické smlouvy mezi žalobkyní a navrhovatelem uzavřeny platně a zda má žalobkyně právo podle této smlouvy účtovat. To městský soud zhodnotil jako právní vztah soukromoprávního charakteru. Měl proto za to, že k žalobě jsou příslušné soudy v řízení podle části páté o. s. ř. Výrok o nákladech správního řízení je výrokem akcesorickým. Soudní ochranu proto musí účastníkům poskytnout stejný věcně příslušný soud, který poskytuje ochranu právům a povinnostem založeným výrokem hlavním, tj. výrokem, jímž se rozhoduje ve věci samé a jenž určuje povahu předmětu správního řízení.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi Městským soudem v Praze, rozhodujícím ve správním soudnictví, a Krajským soudem v Plzni, rozhodujícím v řízení podle části páté o. s. ř., se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Krajský soud v Plzni v předcházejícím občanském soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a Městský soud v Praze popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci. Ve věci se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zvláštní senát zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Byť poslední žaloba ve věci podaná žalobkyní k soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví brojí pouze proti výroku rozhodnutí správního orgánu o nákladech řízení, vychází zvláštní senát z posouzení povahy věci samé. V usnesení ze dne 20. 3. 2007, čj. Konf 37/2006 - 31, totiž zvláštní senát vyslovil, že výrok o nákladech řízení je akcesorickým výrokem k výroku ve věci samé. Proto nelze požadovat, aby o tomto výroku bylo rozhodováno samostatně a nezávisle v jiném druhu řízení, než ve kterém se rozhoduje o věci samé.

Zvláštní senát se dále musel zabývat otázkou, zda Český telekomunikační úřad rozhodoval ve věci meritorně, neboť v posuzovaném případě jde o žalobu směřující proti rozhodnutí, kterým bylo v řízení o rozkladu zastaveno řízení o určení právního vztahu.

Zvláštní senát se již v minulosti vyslovil k otázce, které větvi soudnictví náleží poskytnutí ochrany v případech, kdy se správní orgán, který má pravomoc rozhodnout věc soukromého práva, odmítne věcí zabývat (např. zastaví řízení). V usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006 - 8, vyložil, že § 244 o. s. ř. je základním obecným ustanovením, které určuje podmínky, za nichž může být věc projednána na návrh v občanském soudním řízení: jde o případy, v nichž

1. správní orgán rozhodl podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, a
2. rozhodnutí správního orgánu nabylo právní moci.

Zvláštní senát se v citovaném usnesení zabýval výkladem pojmu „*rozhodnutí o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů*“, přičemž svou pozornost upínal zejména k situaci, kdy správní orgán z procesních důvodů zastaví řízení ve věci, která před něj patří a záležitostí se věcně vůbec nezabývá (v tehdy posuzované věci správní orgán zastavil řízení pro neodstranění nedostatku návrhu); zvláštní senát vyložil, že „*k tomu, aby si soud za takových okolností mohl předsevzít rozhodnutí věci in merito, by chyběla podmínka vymezená v § 244 o. s. ř., tj. že správní orgán o sporu (in merito) již rozhodl... Zvláštní senát proto za správný považuje závěr, že pravomoc soudu*

v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjiští, co je právem, nebo toto právo založí.“

Jestliže se tedy správní orgán odmítne věci zabývat, náleží přezkum takového správního aktu soudům ve správním soudnictví. Pravomoc soudů v občanském soudním řízení bude založena až pro situaci, kdy správní orgán o sporu (*in merito*) již rozhodl.

Pro zjištění, zda rozhodnutí o zastavení řízení o určení právního vztahu správním orgánem druhého stupně lze podřadit pod případy, kdy se správní orgán odmítl věci zabývat, je nutno tento správní akt posoudit materiálně, tedy vzít v úvahu jeho skutečné účinky; rovněž rozhodnutí procesní povahy může být totiž spojeno s hmotněprávními aspekty (srov. k tomu též náleží Ústavního soudu ze dne 13. 6. 1997 sp. zn. IV. ÚS 366/96). Tento přístup je potvrzen i v rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2007 - 15.

Usnesením, jímž se správní řízení zastavuje, má být řízení skončeno, aniž by došlo k projednání žádosti a aniž by bylo vydáno meritorní rozhodnutí, jež by v určité věci založilo, měnilo nebo rušilo práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlásilo, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (k tomu srov. § 66 a 67 spr. ř.).

Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu správní řízení zastavil a měl přitom za to, že tak měl učinit již správní orgán prvního stupně podle § 66 odst. 1 písm. c) spr. ř., tj. proto, že žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení. Přitom předseda Rady v odůvodnění neuvedl, v čem tyto vady spatřoval. Poukázal jen na to, že otázku smluvního vztahu bylo možné řešit v rámci jiného správního řízení, a to řízení ve věci sporu o zaplacení dlužné částky. Zřejmě se tedy domníval, že správní orgán prvního stupně nemohl postupovat podle § 142 spr. ř. Zvláštní senát zde nehodnotí, zda předseda Rady zvolil při zastavení řízení odkaz na vhodné ustanovení. Ať už však předseda Rady řízení zastavil pro vady žádosti či pro jiné důvody stanovené zákonem [§ 66 odst. 1 písm. h) spr. ř.], meritorně o věci nerozhodl. Závěry, které uváděl nad rámec důvodů pro zastavení řízení, nezakládají, nemění ani neruší práva a povinnosti účastníků řízení. Předseda Rady naopak účastníky odkázal na jiné řízení, v němž by se jejich spor měl dále řešit. Sám tedy o jejich sporu věcně nerozhodl.

Zvláštní senát je proto názoru, že rozhodnutí předsedy Rady představuje odmítnutí správní jurisdikce. Podmínka § 244 odst. 1 o. s. ř. pro založení pravomoci soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. tedy nebyla splněna.

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout je soud ve správním soudnictví (§ 5 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o některých kompetenčních sporech závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Městský soud v Praze pokračovat v řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. prosince 2014

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu